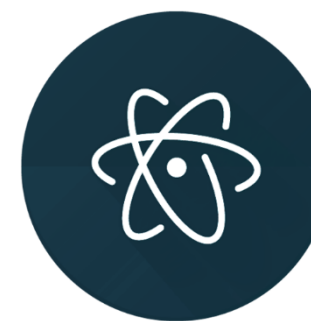

УРОК 13

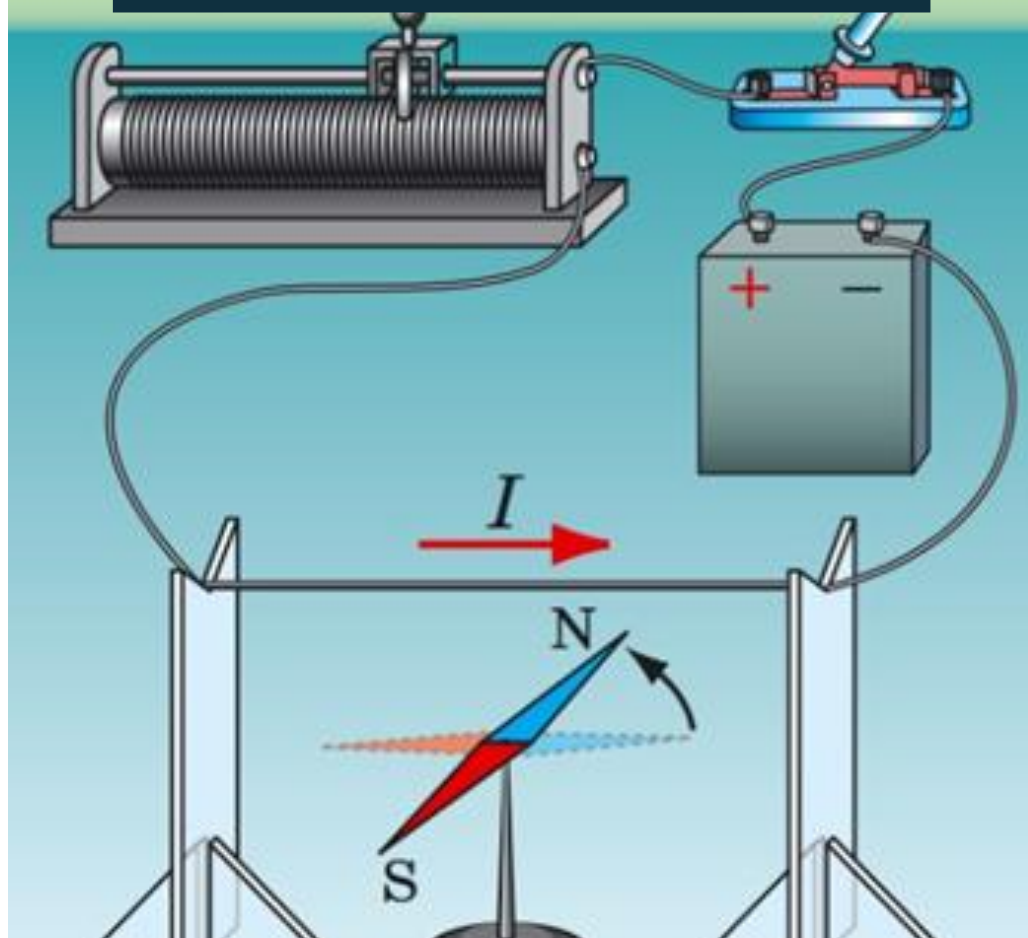
ФІЗИКА 9

Досліди Фарадея. Явище електромагнітної індукції. Індукційний електричний струм

Проблемне питання

Ми знаємо:

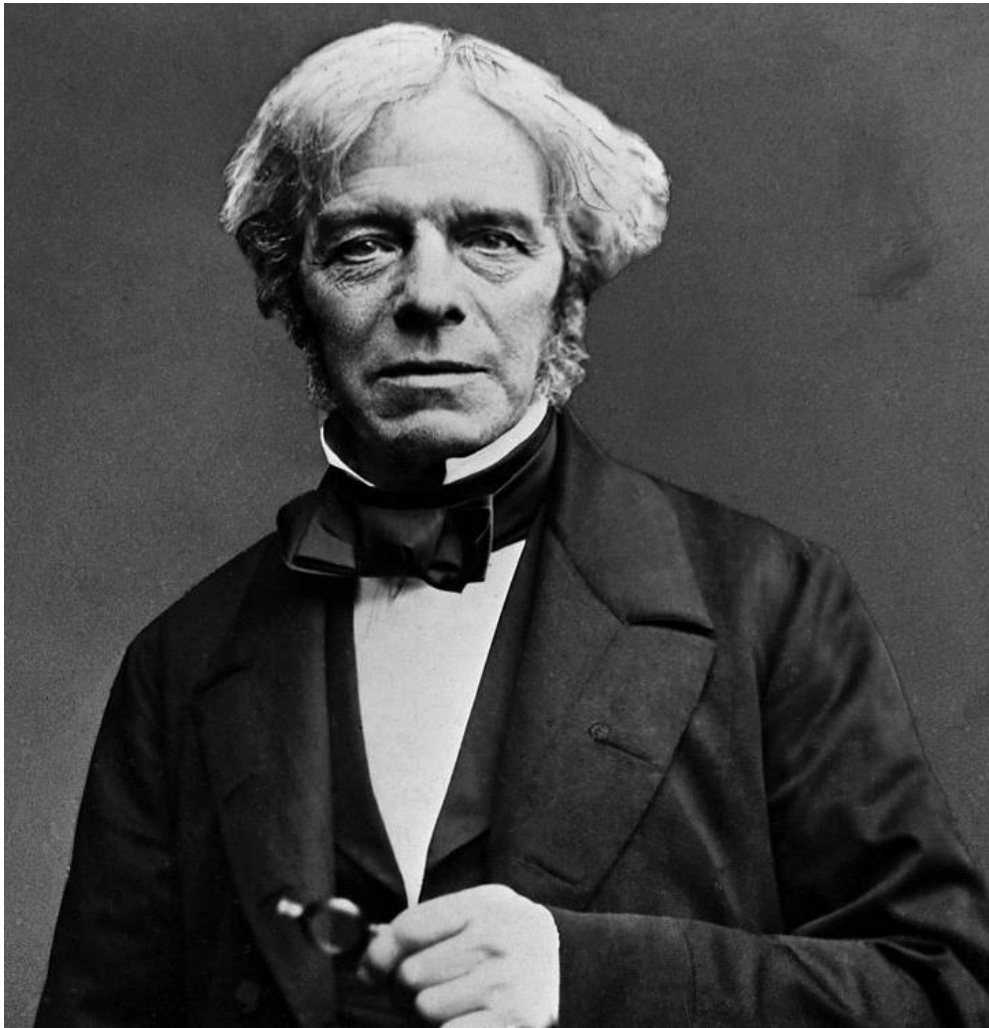

Навколо провідника зі струмом виникає магнітне поле

Чи можна за допомогою магнітного поля створити електричний струм?

Досліди Фарадея

Майкл Фарадей
(1791-1867)

Провів 16 тисяч дослідів

29 серпня 1831 р.
одержав **електричний
струм** за допомогою
магнітного поля

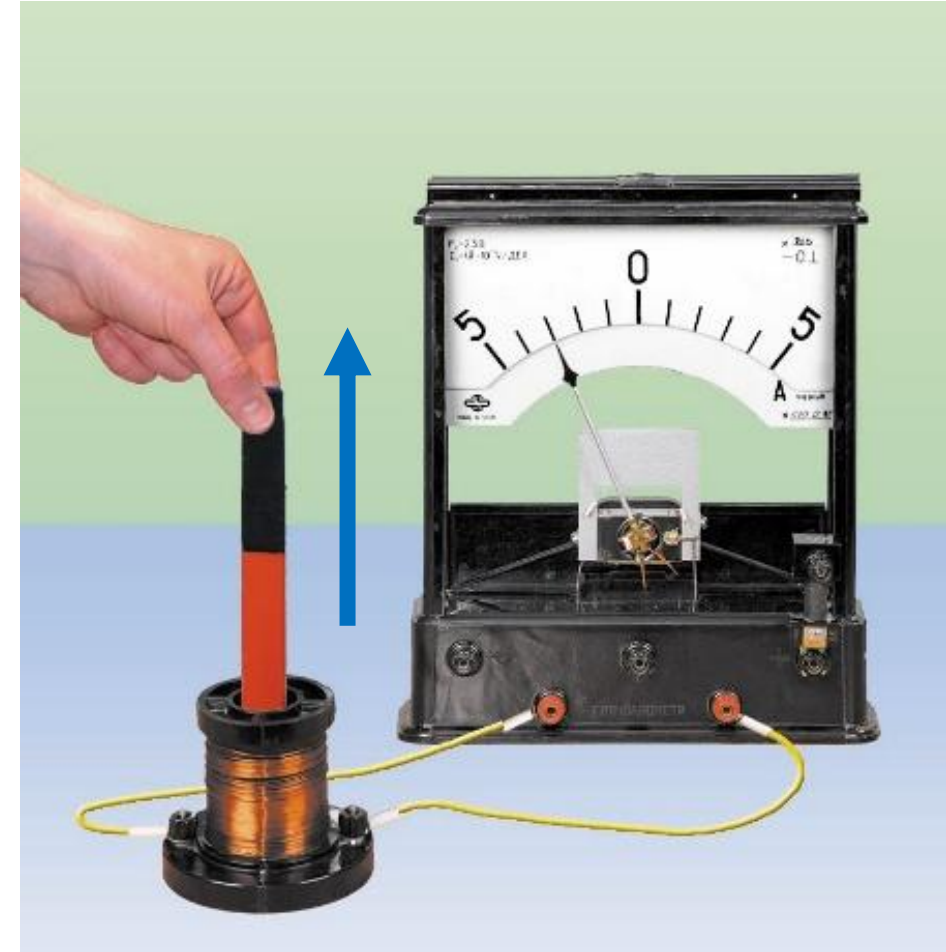
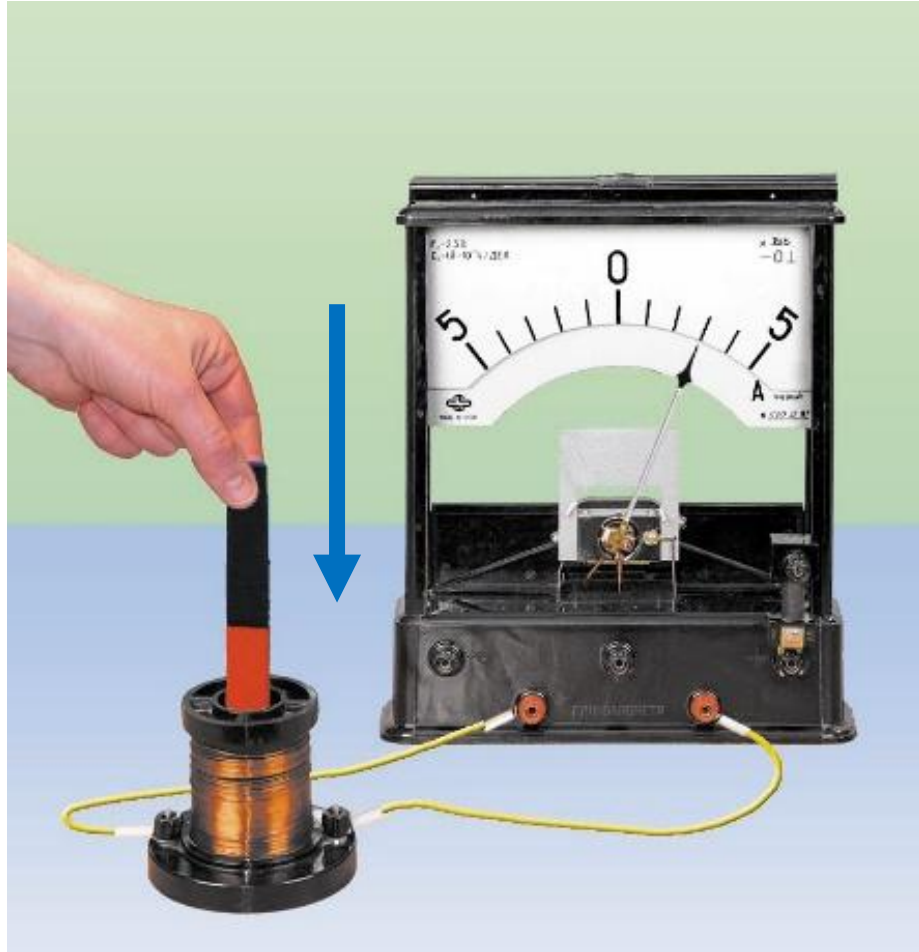

Досліди Фарадея

Досліди Фарадея

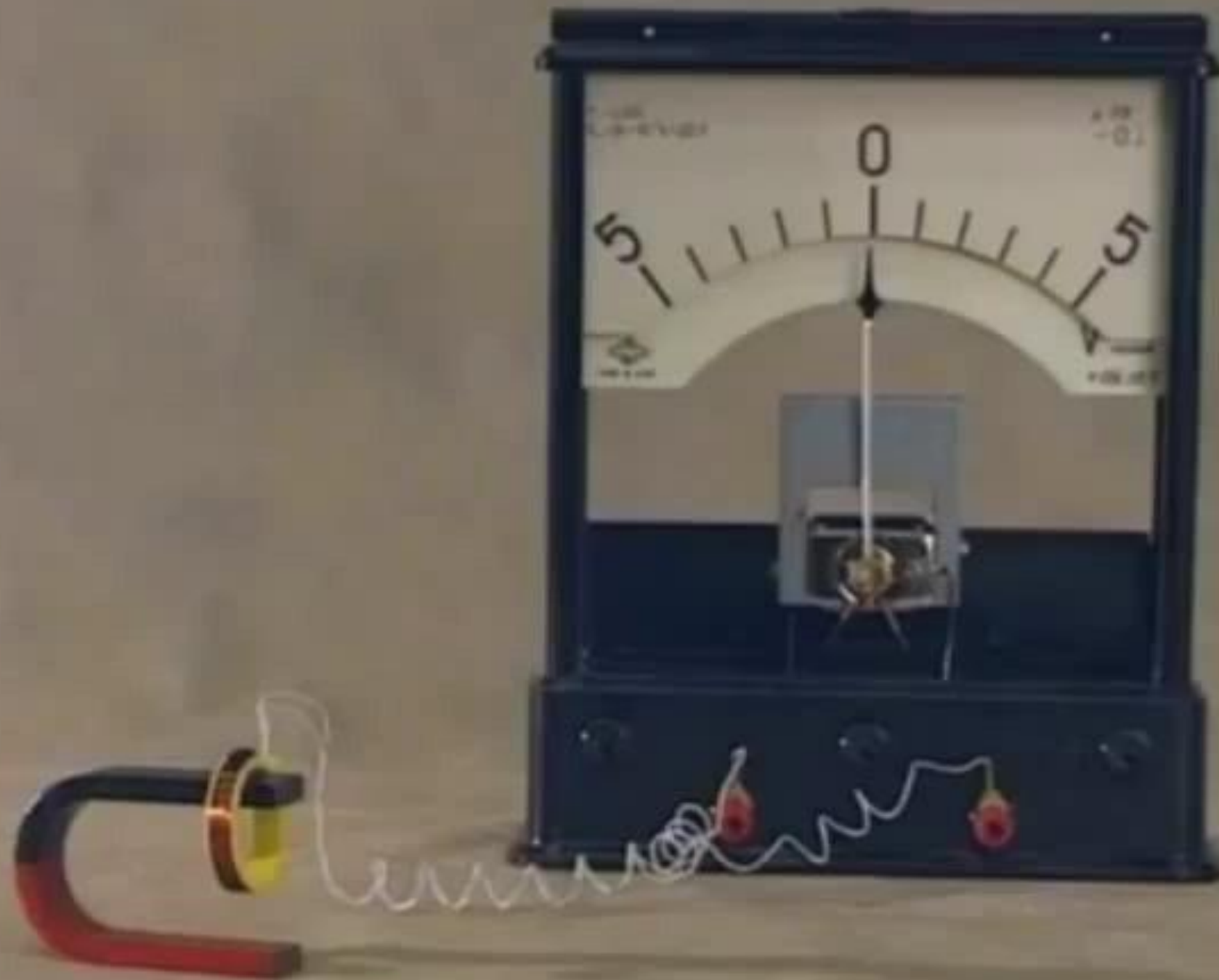

Досліди Фарадея

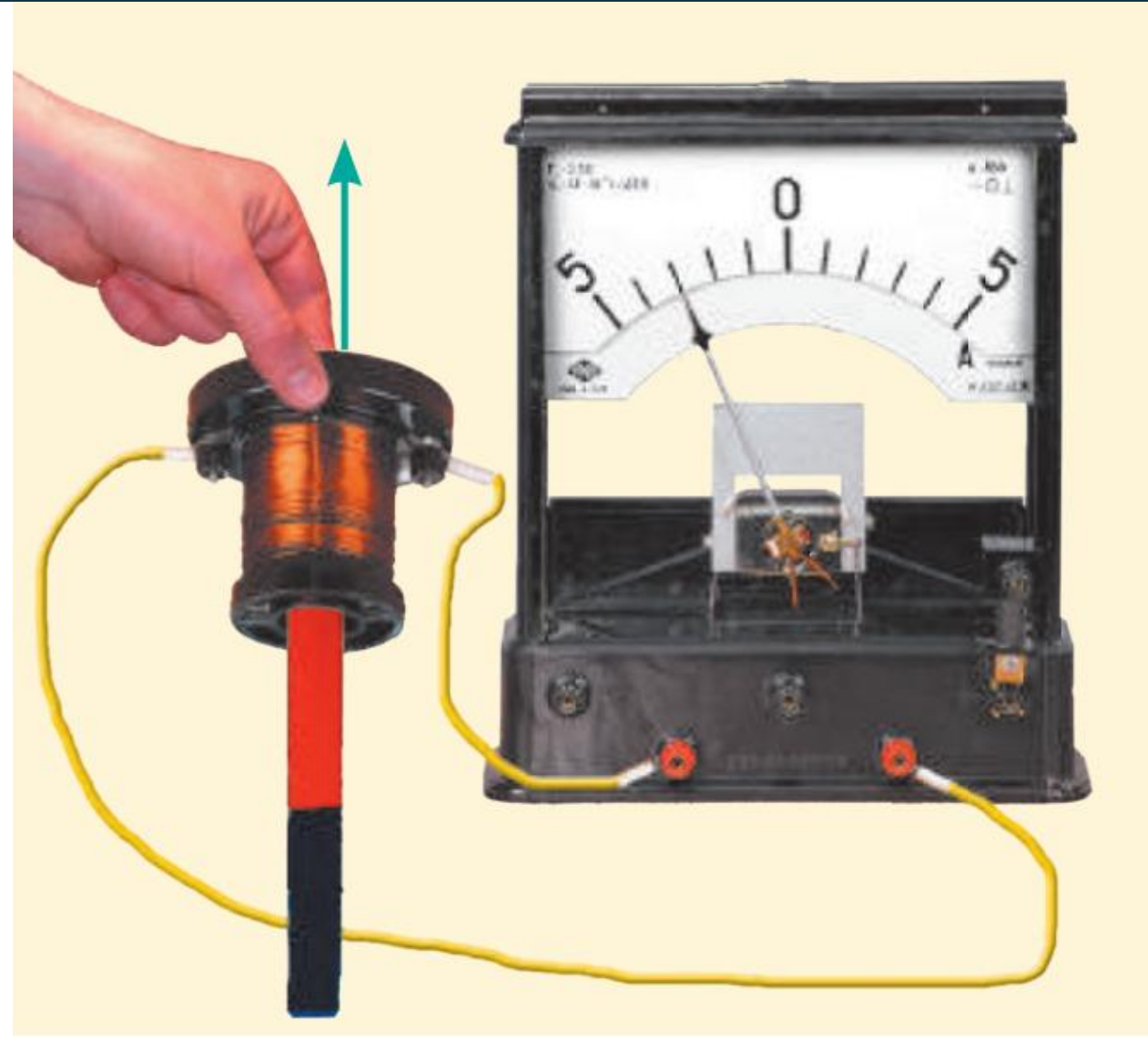
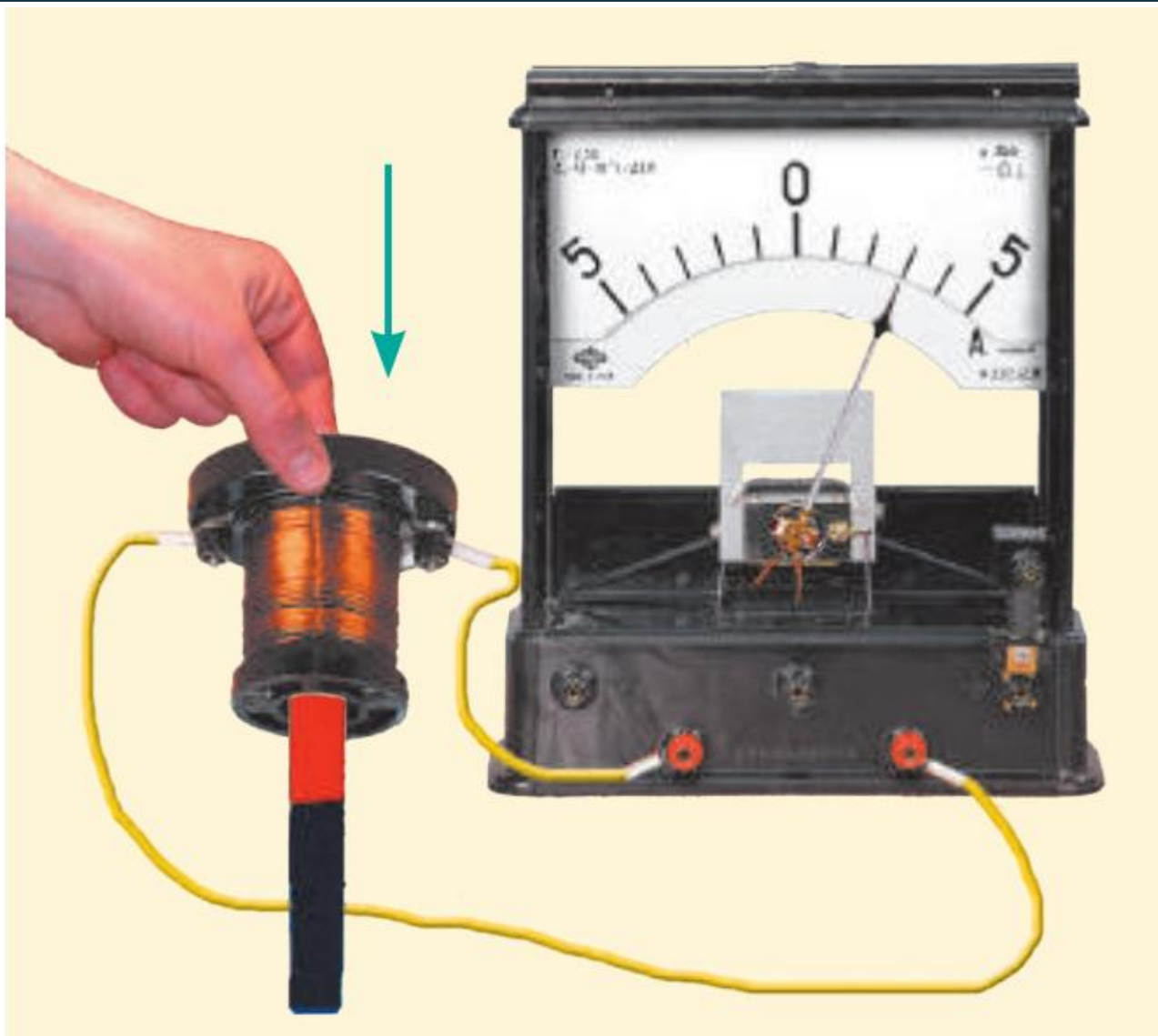
Чи можна
викликати
струм
інакше?

Досліди Фарадея

Досліди Фарадея

Коли **магніт рухається** відносно замкненої котушки, в котушці **виникає електричний струм**

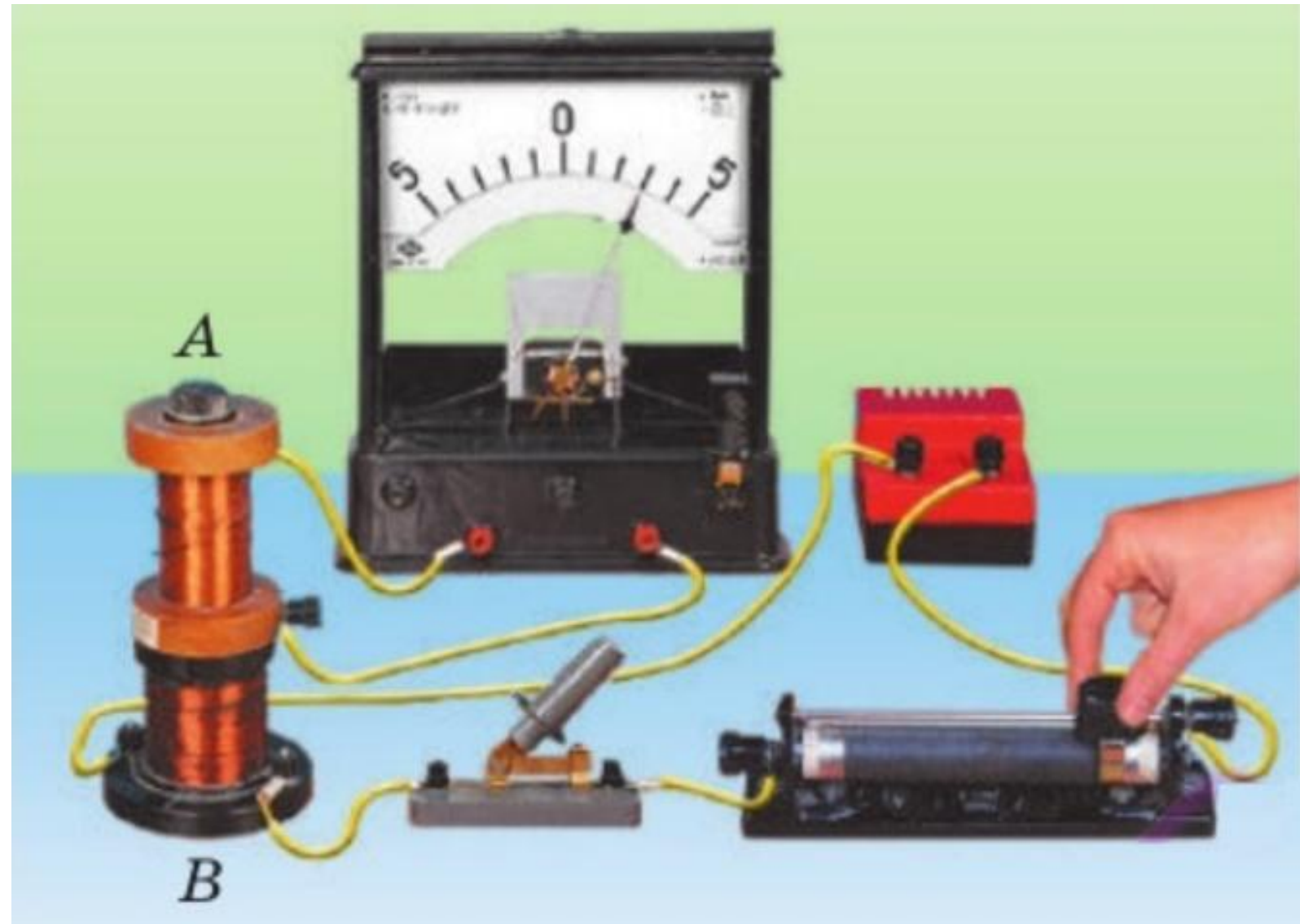

Досліди Фарадея

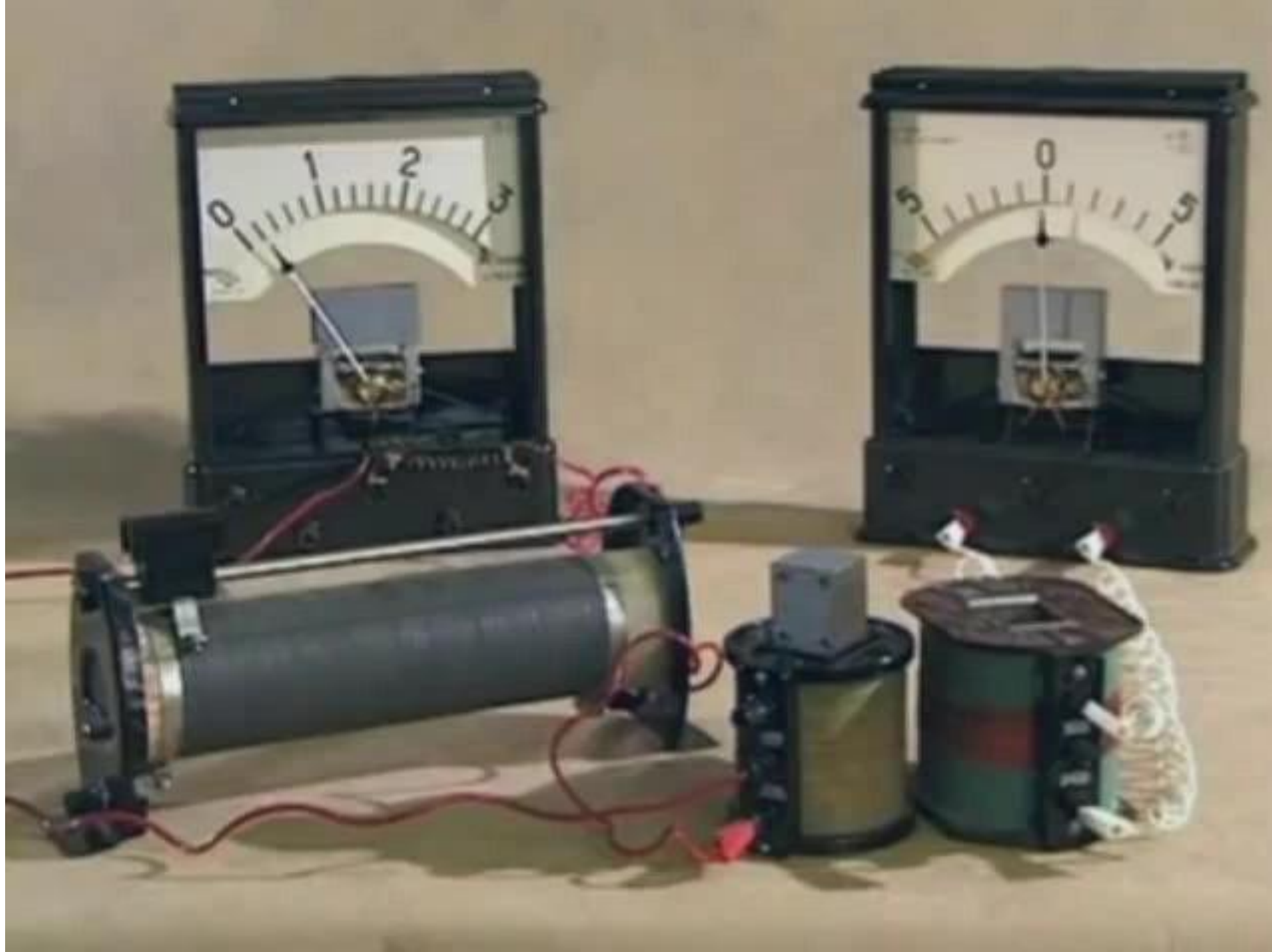

Досліди Фарадея

Струм у котушці *A*
виникатиме у
МОМЕНТ замикання
або в **МОМЕНТ**
розмикання кола
котушки *B*

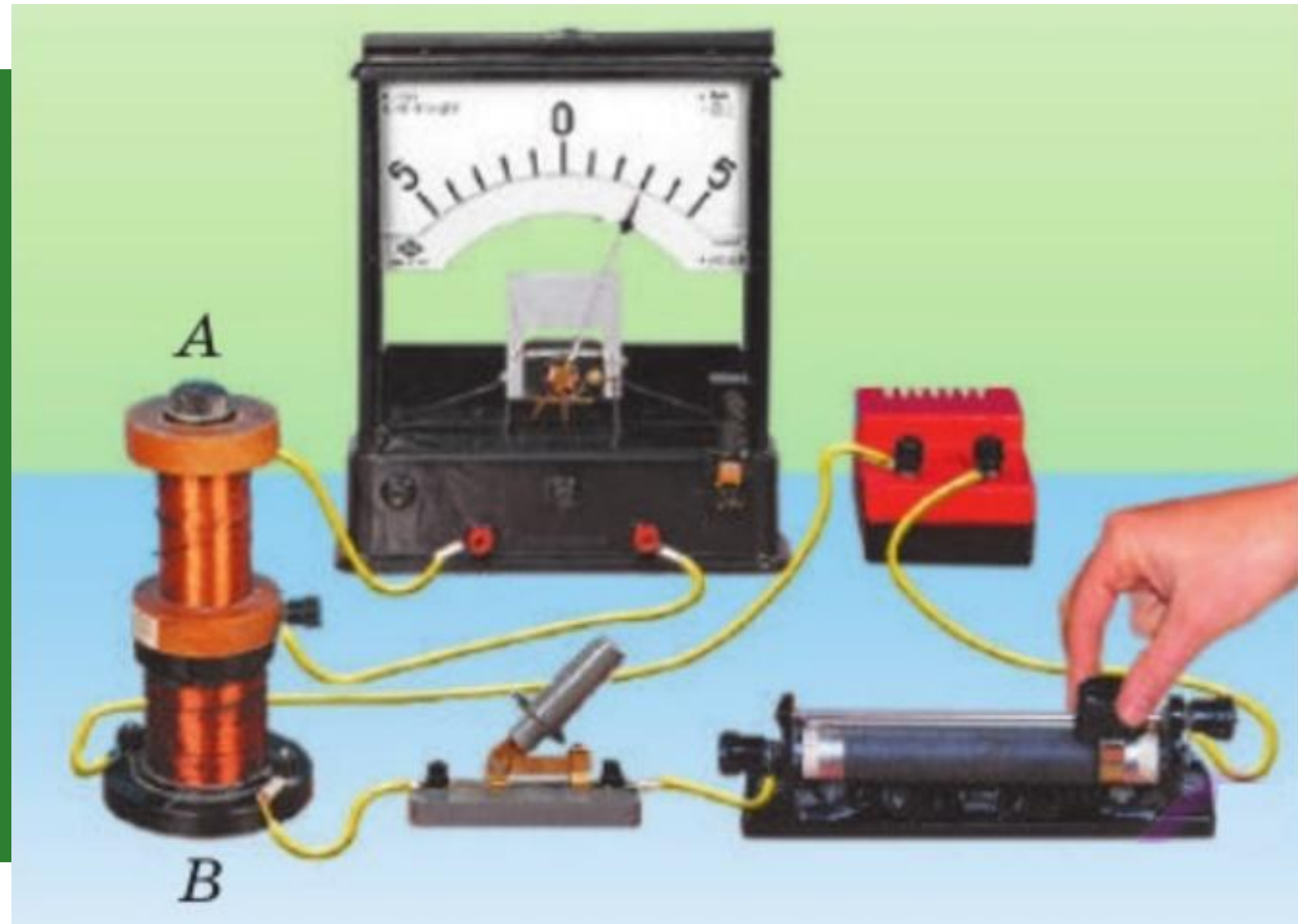
Досліди Фарадея

Досліди Фарадея

Струм в котушці *A*
виникатиме як під
час **збільшення**,
так і під час
зменшення сили
струму в котушці *B*

Індукційний електричний струм

Індукційний струм – це струм, отриманий у замкненому провіднику внаслідок зміни зовнішнього магнітного поля

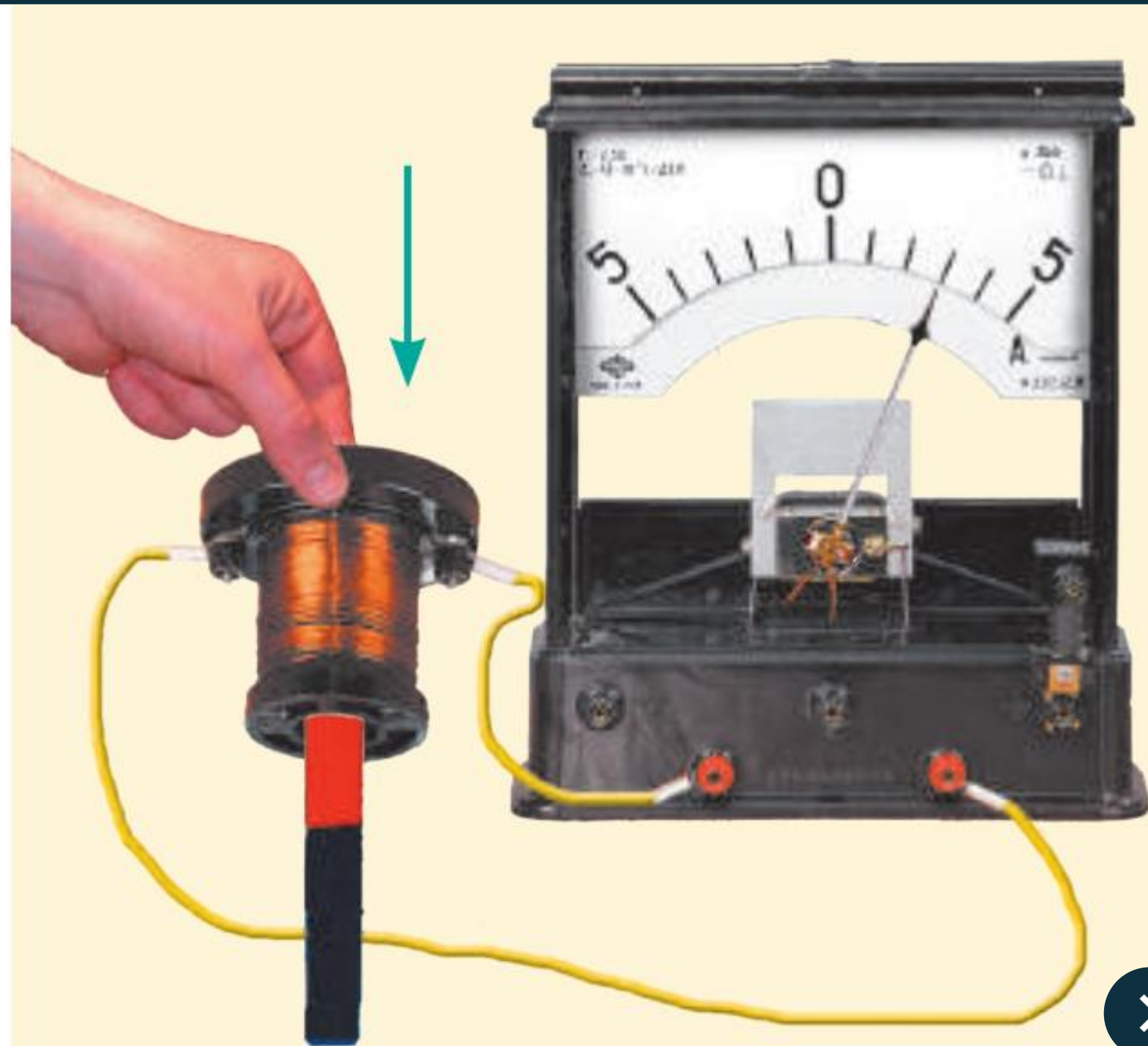
Досліди Фарадея

Що є
причиною
виникнення
індукційного
струму?

Індукційний електричний струм

Електромагнітна індукція – це явище створення в просторі електричного поля змінним магнітним полем

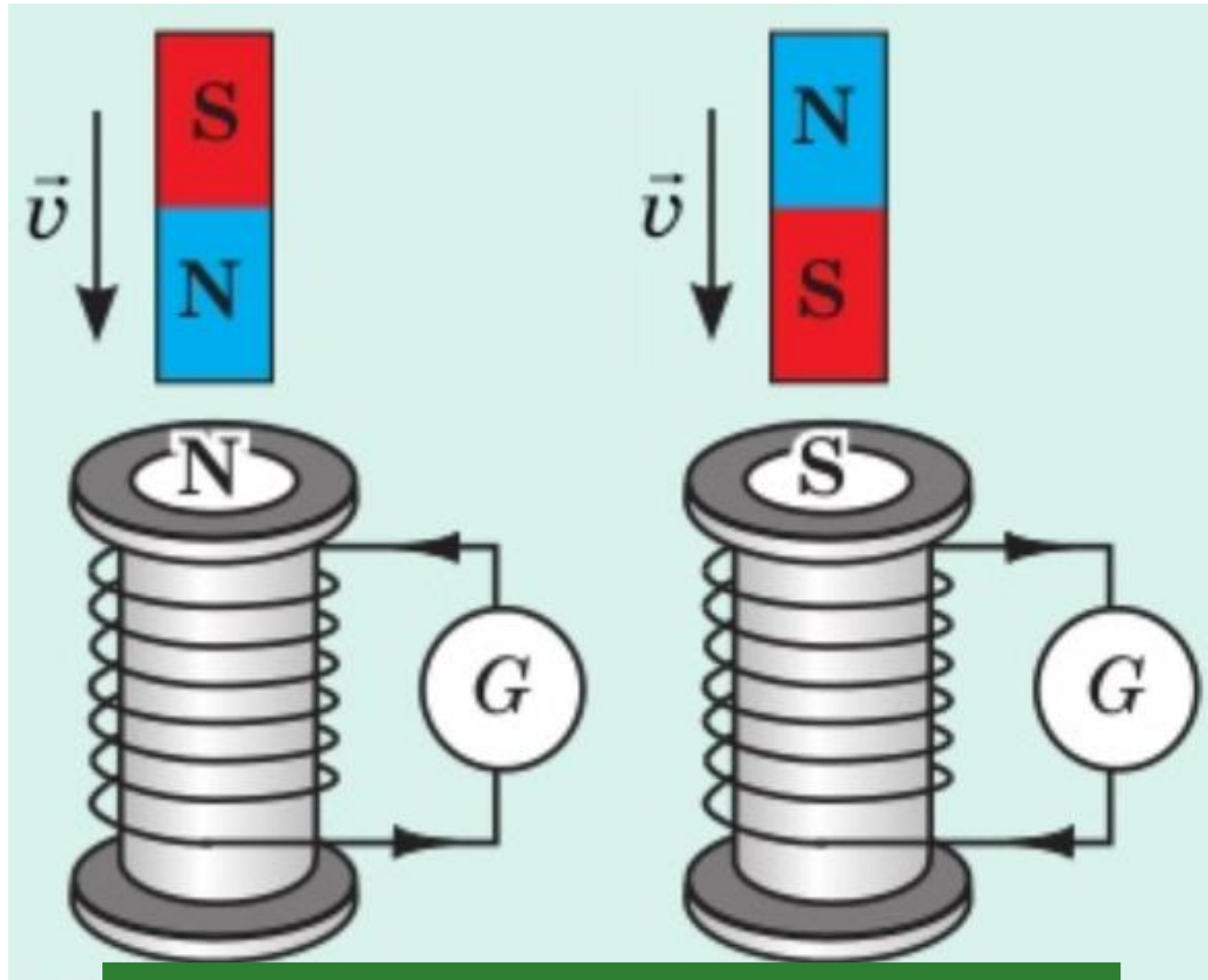
Напрямок індукційного струму

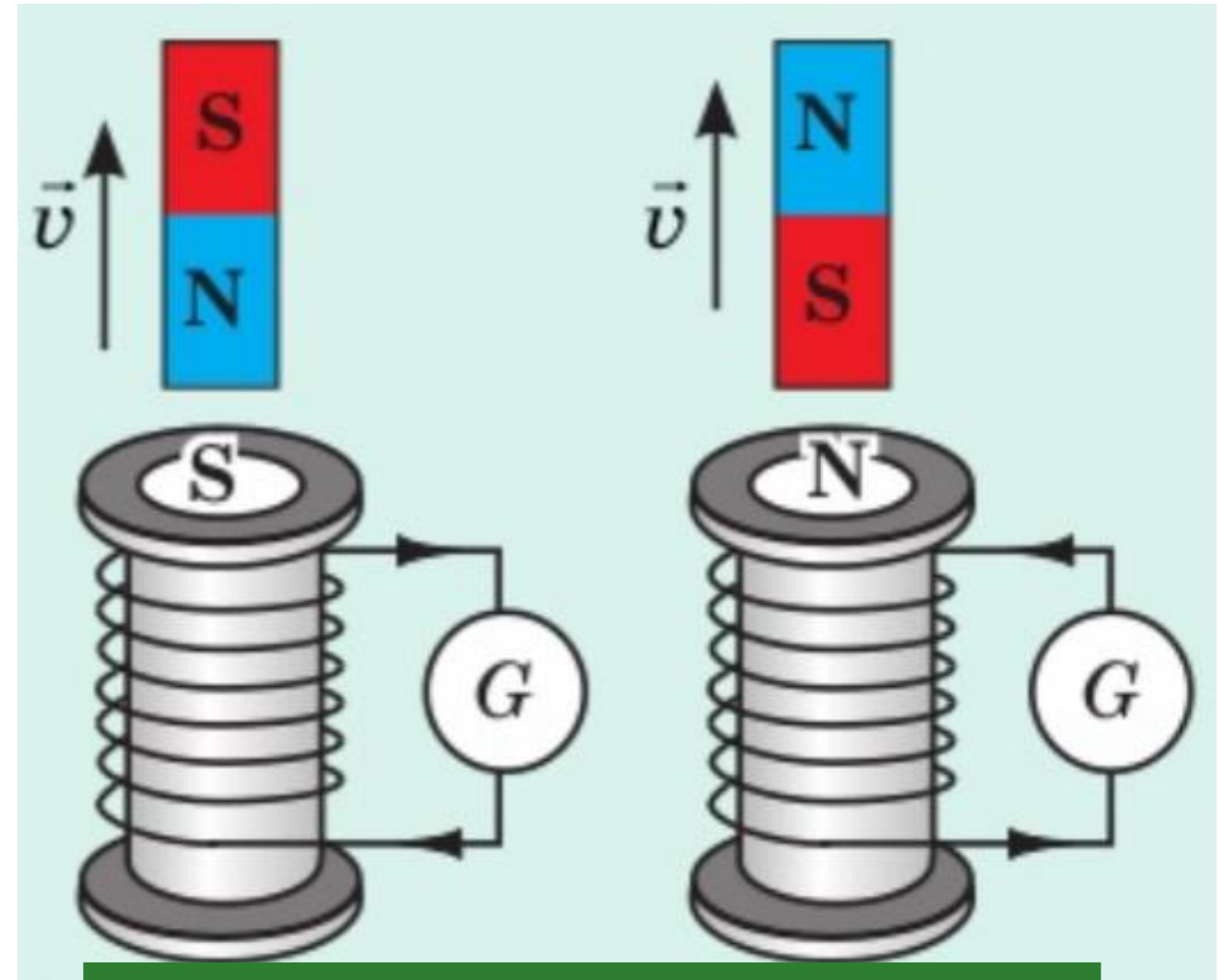

Напрямок індукційного струму

Магнітне поле всередині котушки

Посилюється

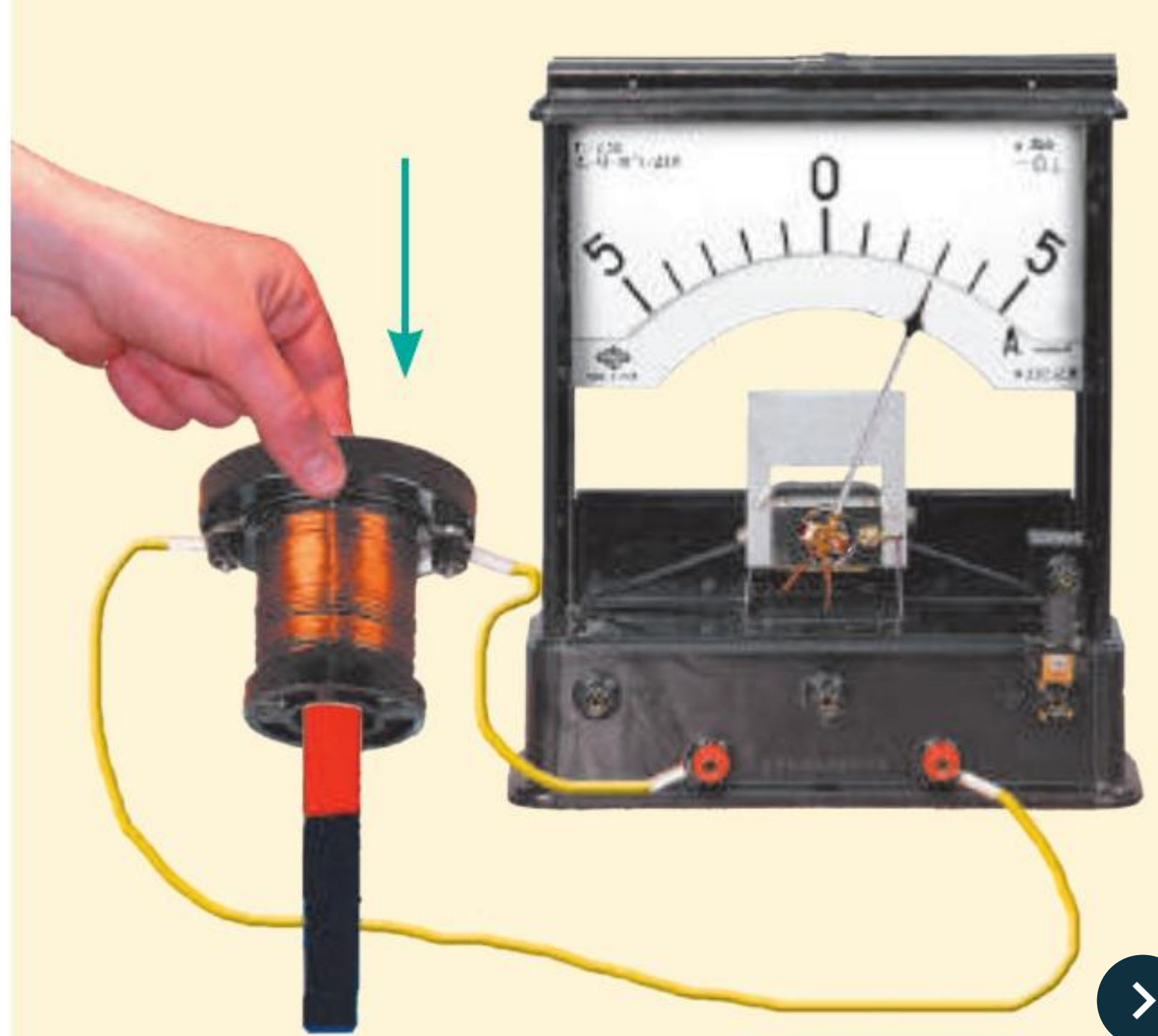

Послаблюється

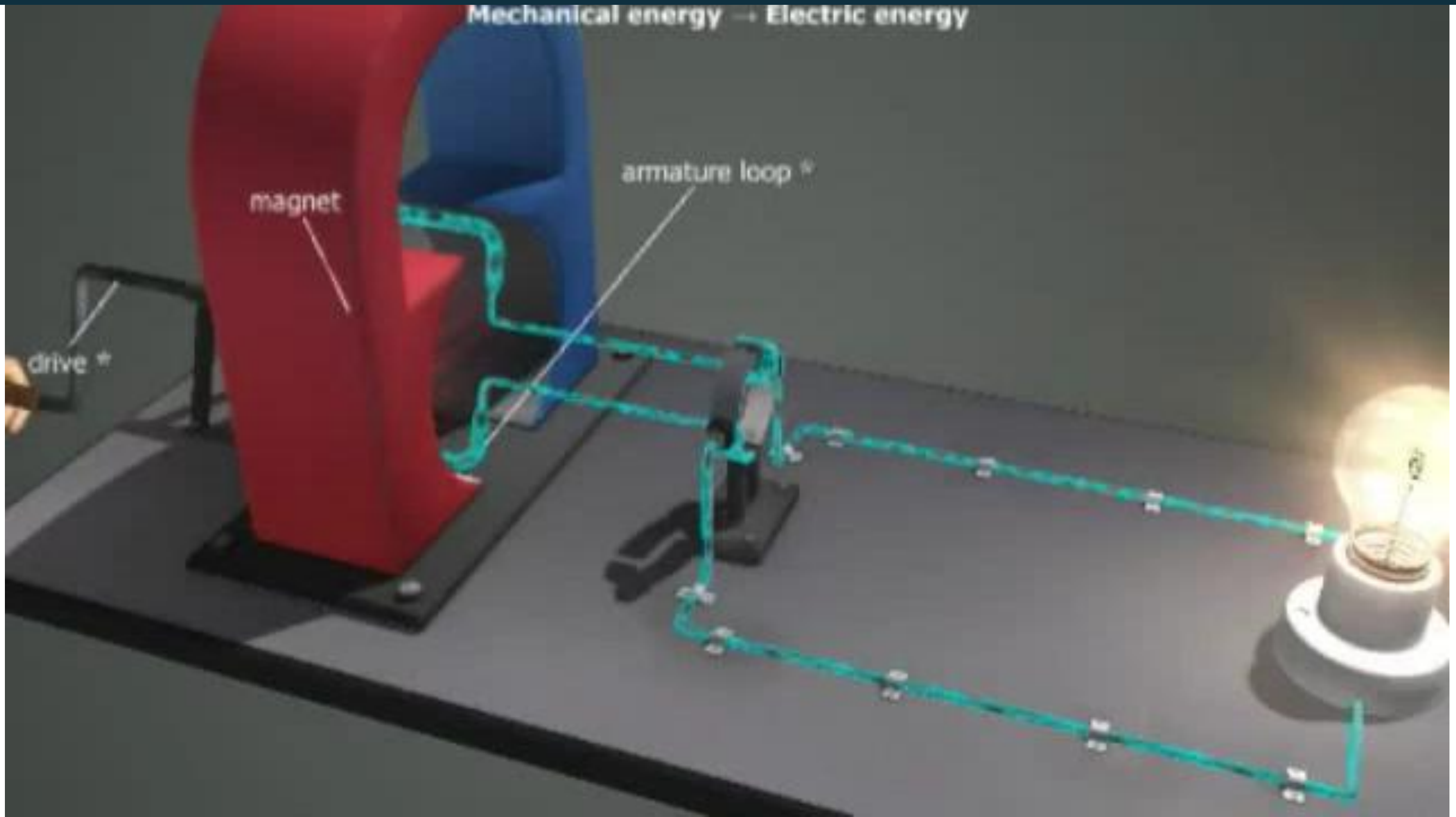

Промислові джерела електричної енергії

Яке **практичне застосування** має явище **електромагнітної індукції**?

Промислові джерела електричної енергії

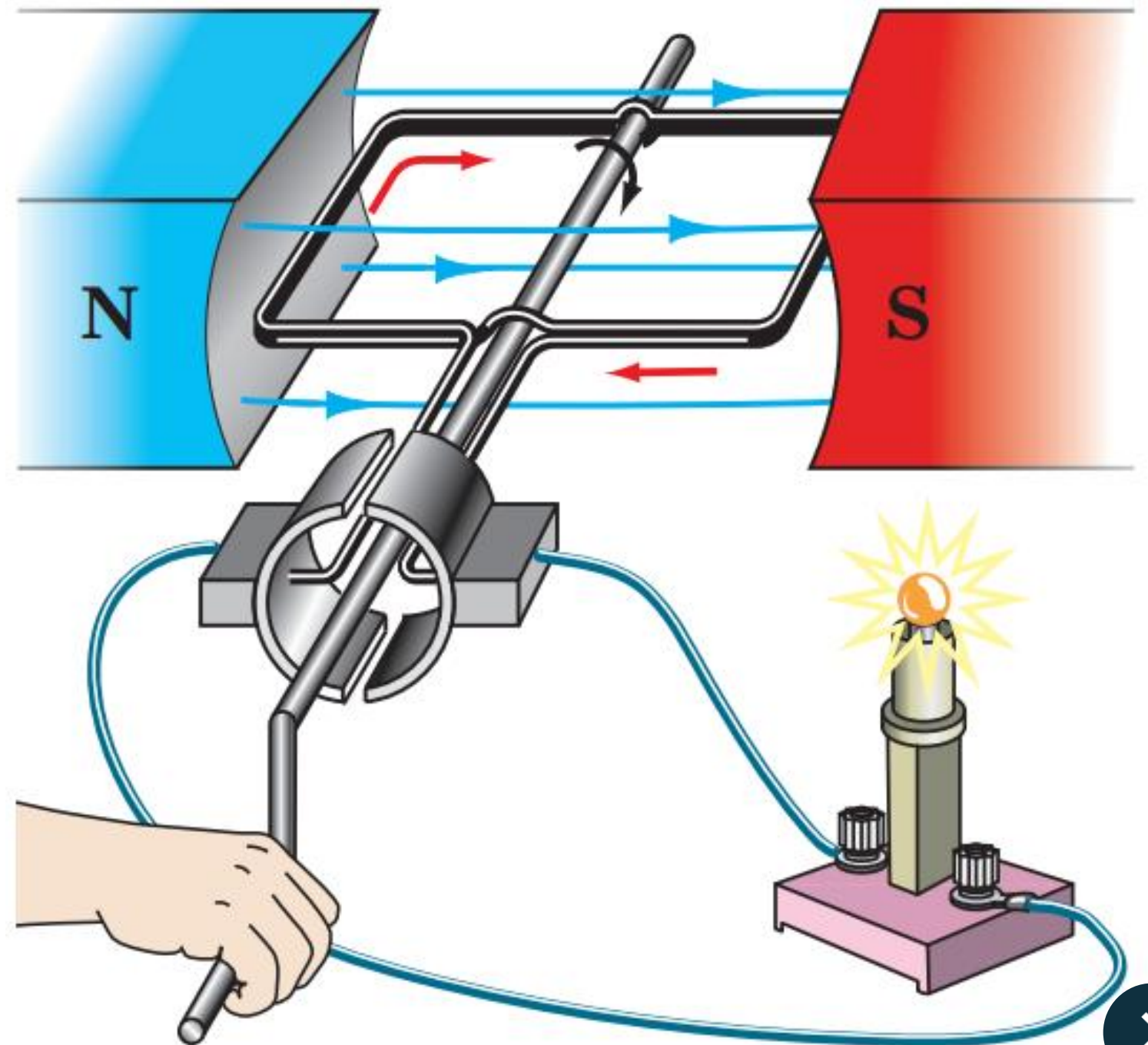

Промислові джерела електричної енергії

Рамка обертається

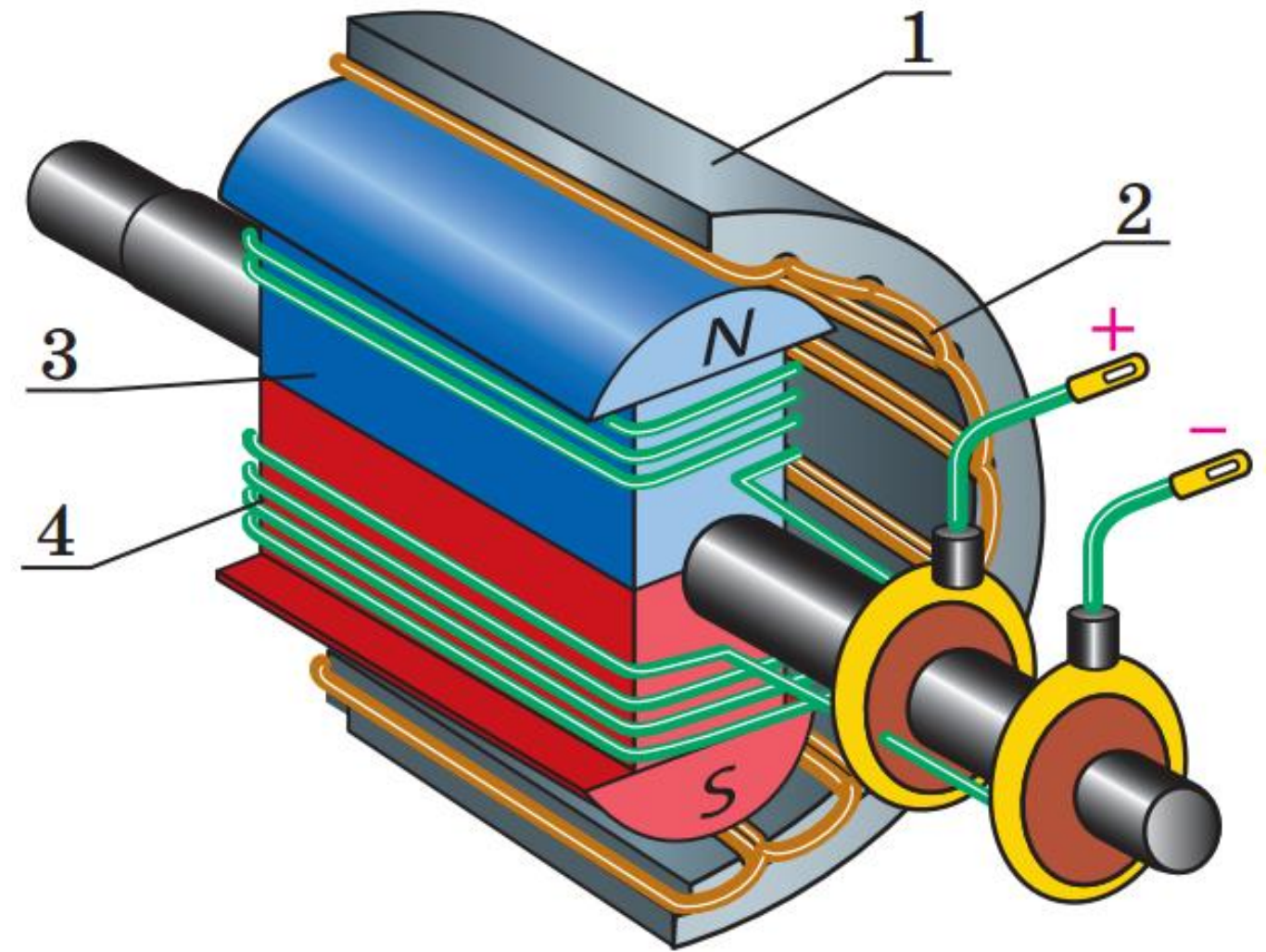
Виникає в рамці
індукційний струм

Промислові джерела електричної енергії

Електромеханічний генератор – пристрій, у якому механічна енергія перетворюється на електричну

1 – статор

2 – обмотка статора

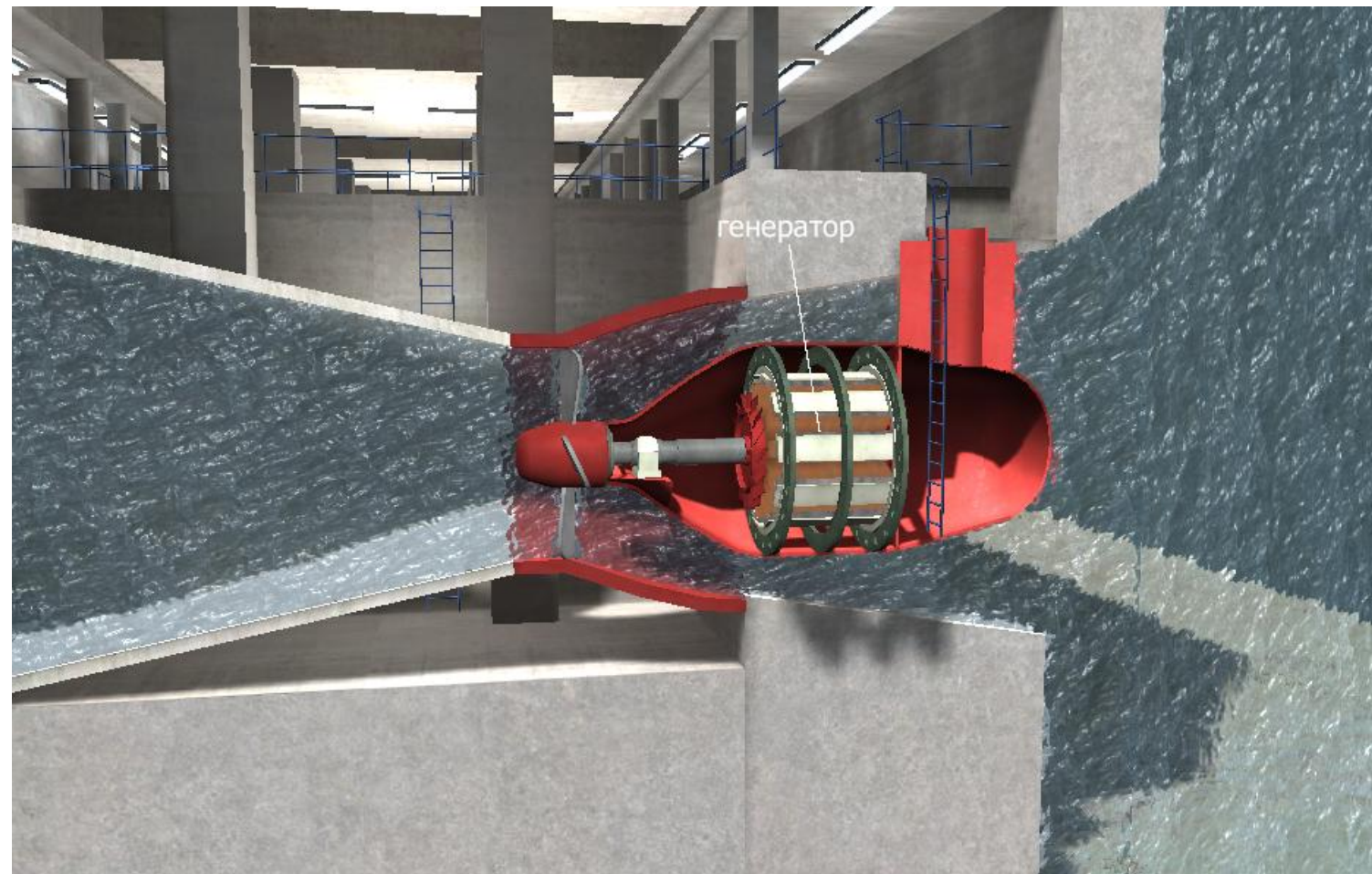
3 – ротор

4 – обмотка ротора

Промислові джерела електричної енергії

Вітроелектростанція

Гідроелектростанція

Промислові джерела електричної енергії

Теплоелектростанція

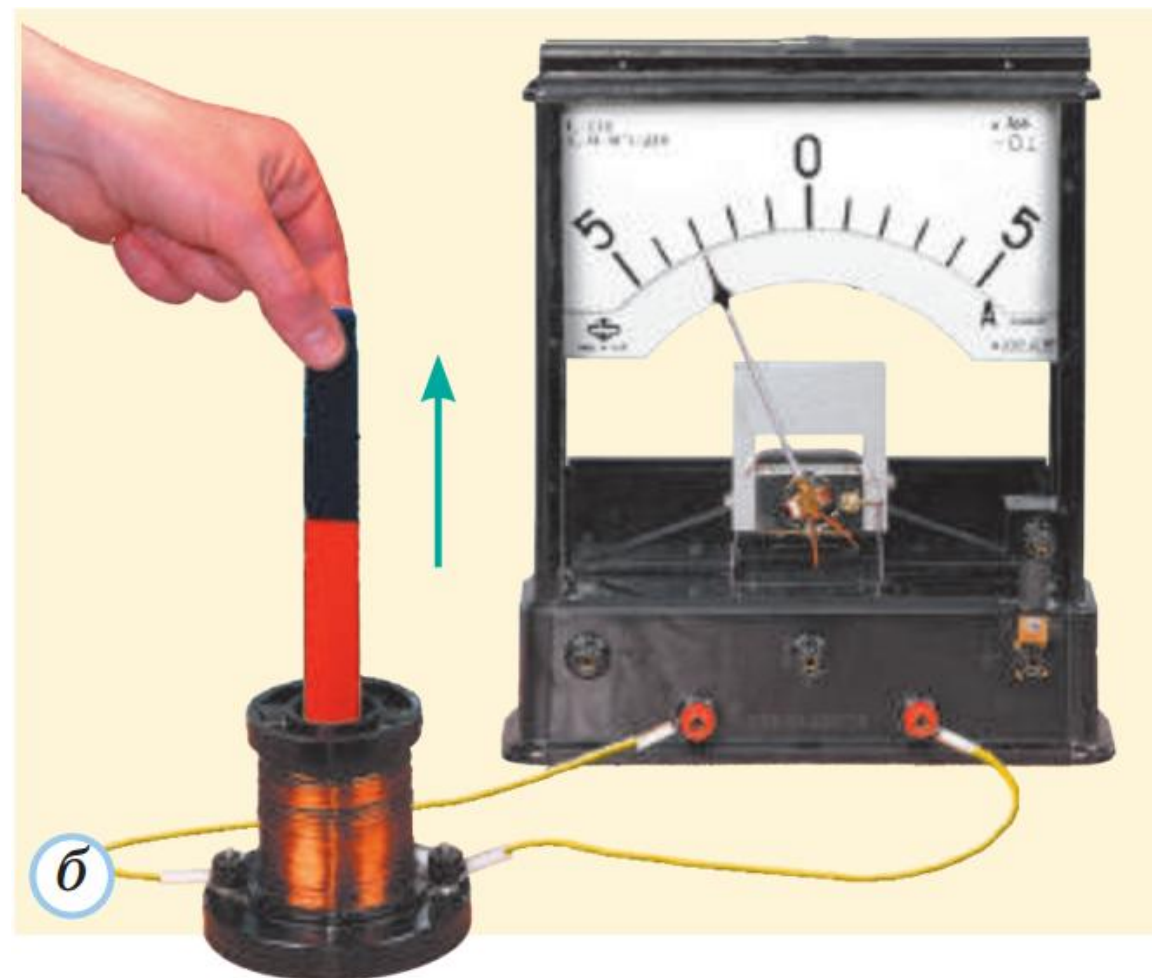
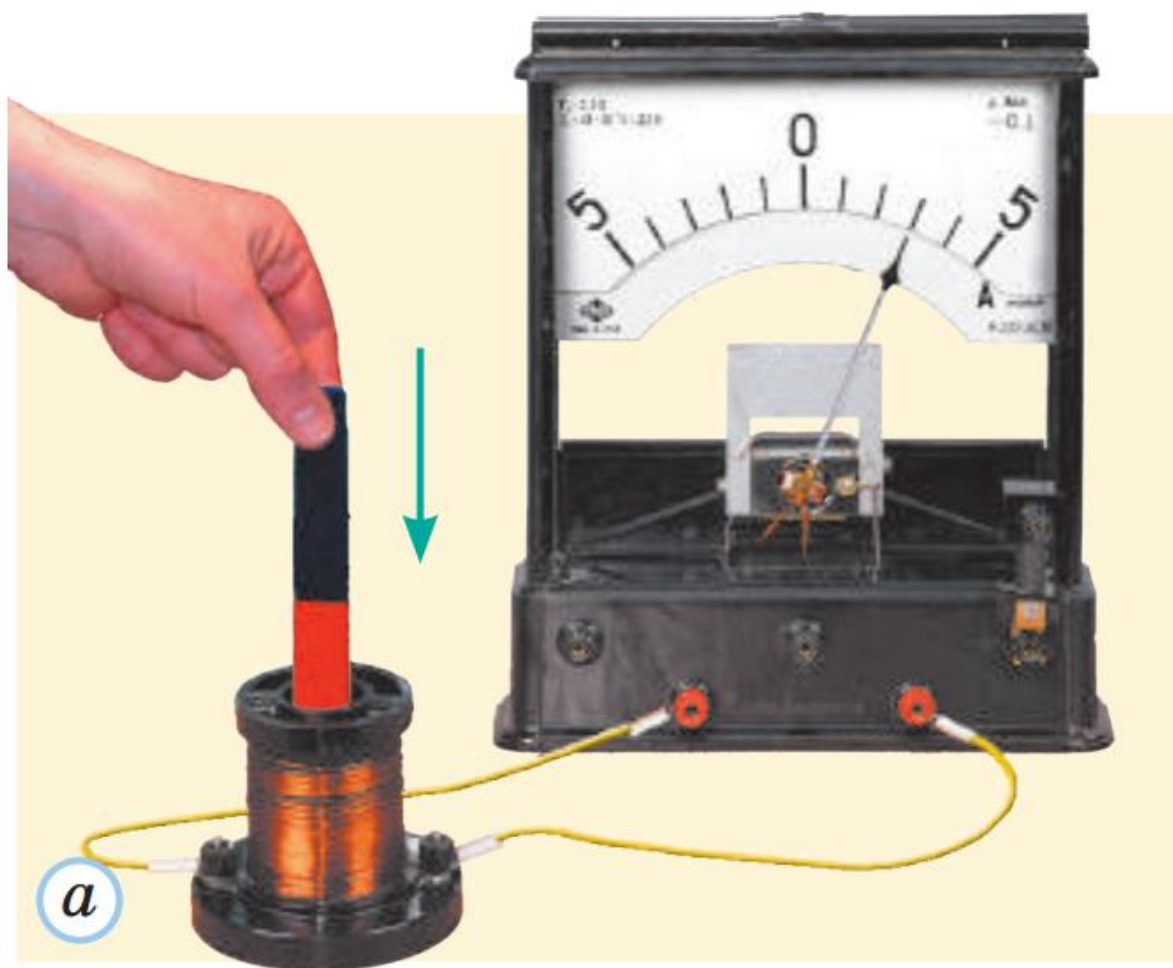

АЕС

Розв'язування задач

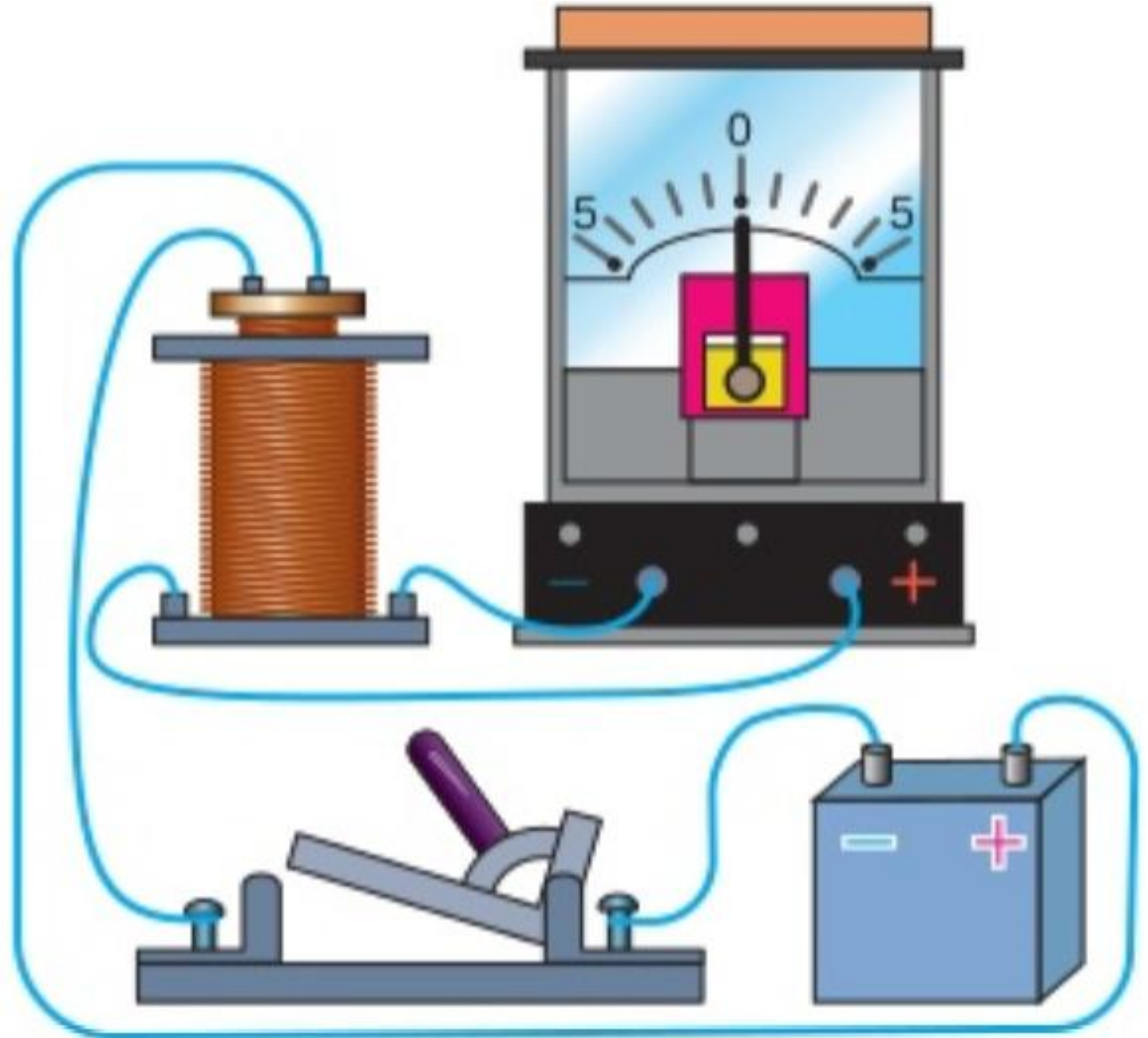
1. Як зміниться **напрямок індукційного струму** в кожному з дослідів якщо в штабових магнітів знизу буде **не північний, а південний магнітний полюс**?

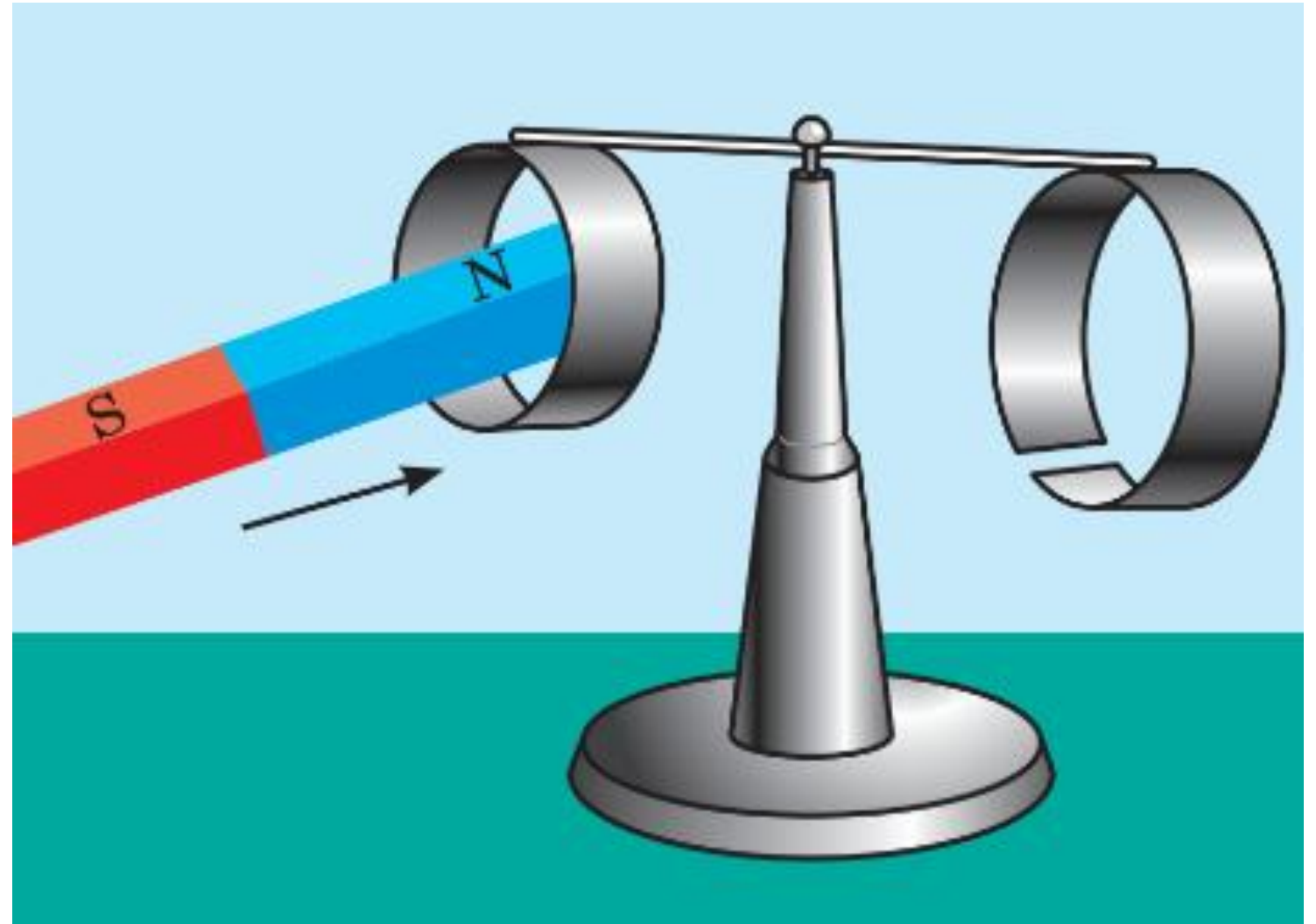

Розв'язування задач

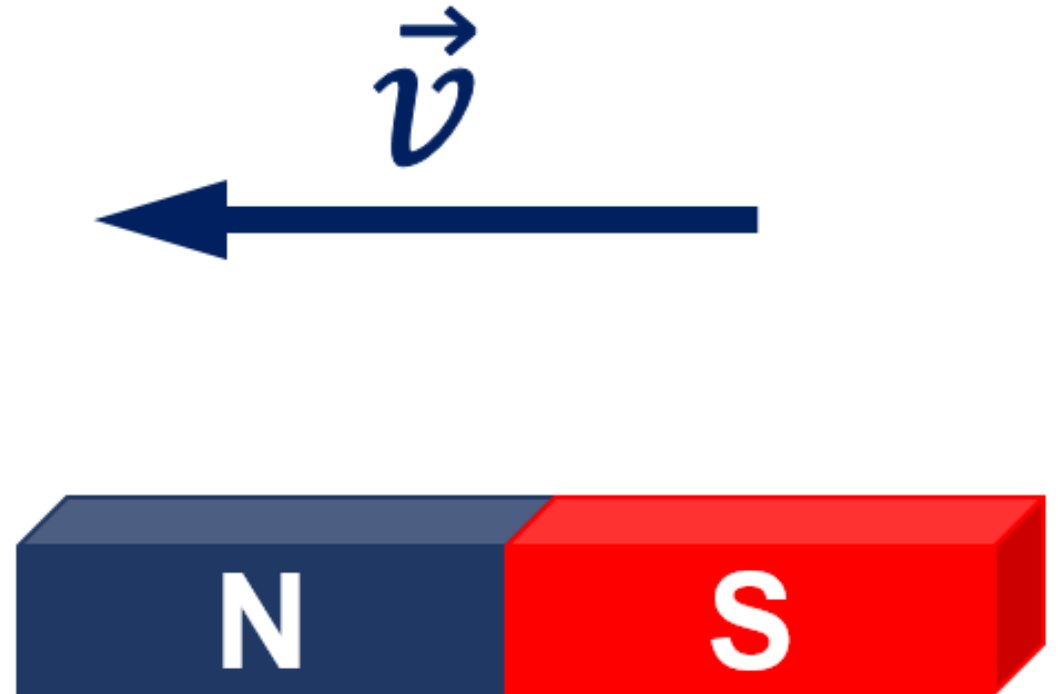
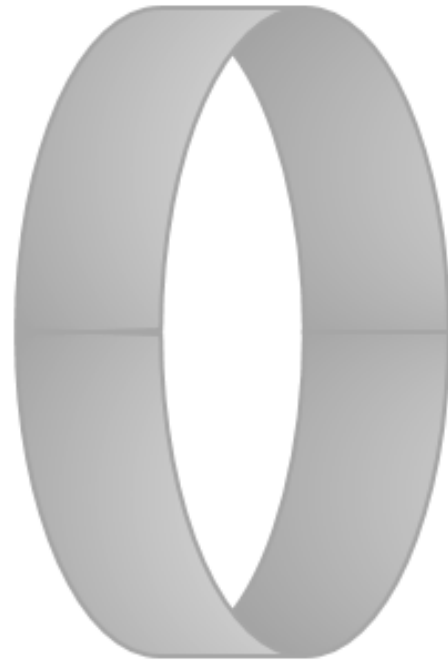
2. Опишіть процеси, що будуть відбуватись у разі замикання вимикача.

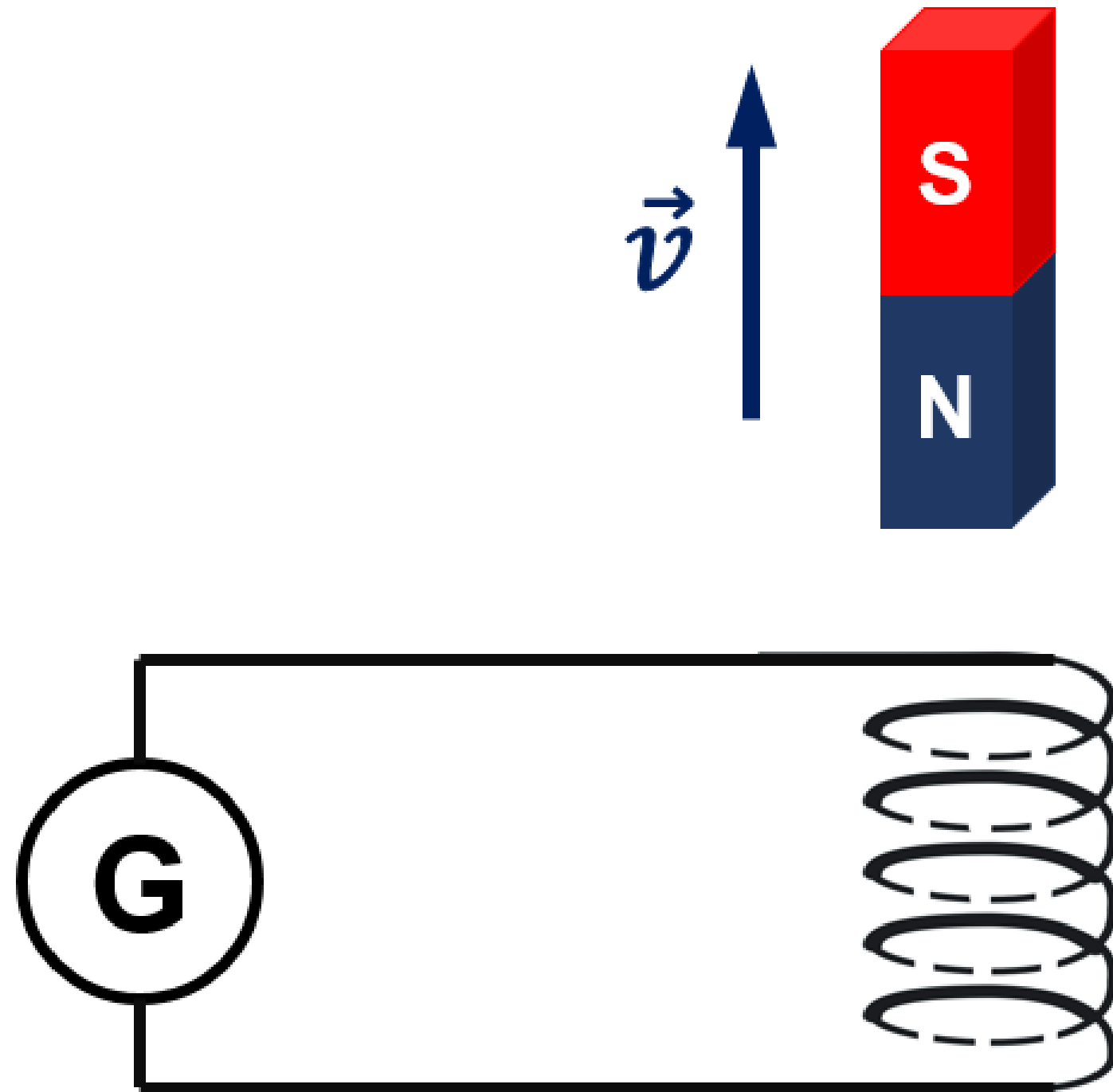
3. Чому в досліді з «**кільцями Ленца**» не можна застосовувати кільця та перекладину, виготовлені зі **сталі**?

4. Визначте
напрямок
індукційного
струму в
кільці.

5. Визначте
напрямок
індукційного
струму в
катушці

Домашнє завдання

Опрацювати § 8,
вправа № 8 (1, 2)